

GRADIVO ZA MEDIJE

Novinarska konferenca,
19. 6. 2013

SIMBIOZA
MED GENERACIJAMI

www.simbioza.eu

1 SIMBIOZA V LETU 2013

1.1 O projektu

Simbioza bo letos že tretjič povezala Slovenijo. Osnovno poslanstvo Simbioze ostaja **sodelovanje in prenos znanja med generacijami ter spodbujanje vseživljenjskega učenja**. Cilj projekta je dvig računalniške pismenosti in zanimanje za učenje e-veščin med starejšimi; želi jim pomagati pri (prvem) stiku z računalnikom in internetom. Po drugi strani med mladimi promovira vrednote prostovoljstva, odgovornosti in krepki proaktiven odnos do družbe in lastne prihodnosti. Vsaka izkušnja, doživetje namreč šteje.

1.1.1 Izhodišča

Če je bila nekoč merilo za razvitost družbe in kakovosti življenja njenih članov stopnja pismenosti, je danes to gotovo tudi stopnja e-pismenosti. Glede rabe interneta je Slovenija v okviru držav EU-27 okoli povprečja (70 % uporabnikov v 2010), izrazito pa odstopa po uporabi med upokojenimi in neaktivnimi (Slovenija 24 %, EU 40 %). Podrobnejša analiza kaže, da je **razvitost specifičnih e-kompetenc v Sloveniji nad povprečjem EU v skoraj vseh segmentih, razen pri starejših od 55 let, ki zaostajajo v vseh pogledih** in s tem tudi nižajo primerjalni položaj Slovenije. (Vir: www.ris.si). Na to kaže tudi delež oseb, ki še nikoli niso uporabljale interneta. Ta je v prvem četrtletju 2012 v skupini med 16–74 let znašal 28 %, povprečje EU-27 pa je bilo 22 %. Med tistimi, ki še nikoli niso uporabljali interneta, so bile večinoma starejše in manj izobražene osebe. **V prvem četrtletju 2012 je bilo med osebami, starimi 65–74 let, neuporabnikov interneta kar 80 %, v starosti 16–24 let, pa le 2 %.** (Vir: www.stat.si)

1.1.2 Simbioza v letu 2011 in 2012

Od **prvih delavnic leta 2011** je ideja rasla, se krepila in vsako leto privabila več udeležencev. Čeprav **v letu 2012** prvotno ni bilo v načrtu, da bi projekt ponovili, so bile številni pozitivni odzivi razlog za odločitev, da v Evropskem letu medgeneracijske solidarnosti in aktivnega staranja projekt ponovimo. Projekt je bil izjemno uspešen, saj se ga je udeležilo **več kot 8000** ljudi. Skupno je tako Simbioza **v dveh letih uspela povezati več kot 5.000 mladih in skoraj 11.000 starejših**.

1.1.3 Simbioza v letu 2013

Kako se lotiti projekta v tretje, kako ga vsebinsko nadgraditi ter ga uspešno izpeljati, je bilo glavno vprašanje organizatorjev. Odgovor se je pokazal v ideji, da **Simbioza v letu 2013 preseže okvire oktobrskih delavnic in postane trajnostni projekt**. Tako kot doslej bodo **delavnice za učenje veščin računalništva in mobilne telefonije** za starejše na nacionalnem nivoju potekale tudi v letošnjem oktobru, hkrati pa Simbioza razpira krila. Letos bosta namreč v sklopu projekta tako zaživela program **Simbioza mojstri** in **Medgeneracijski center**, za prihodnost pa so ambicije usmerjene v tujino in v izobraževalni program **Simbioza šol (več o trajnosrnih projektih v poglavju št. 4)**. Na ta način bodo programi dopolnili delavnice, ki so se doslej enkrat letno odvile na nacionalnem nivoju, in idejo Simbioze prenesle v vsakdanjik Slovenk in Slovencev.

1.2 Simbioza delavnice – od 21. do 25. oktobra 2013

Vseslovenski medgeneracijski prostovoljski projekt Simbioza bo z **brezplačnimi delavnicami za učenje veščin računalništva in mobilne telefonije za starejše** obeležil tudi leto 2013. Letošnje delavnice bodo na izjemno **visokem nivoju, še bolj bodo kakovostne in »prijazne«** - tako udeležencem kot prostovoljcem. Namen ostaja enak, in sicer, da je prvi stik z računalnikom brezplačen in prijeten. Na nekaterih lokacijah bodo, v skladu s trendi, uporabljeni tudi **tablični računalniki**. Večja sprememba pa je tudi ta, da bodo letos delavnice potekale na različne tematike, tudi babice in dedki pa bodo mlajšim predali svoje izkušnje.

1.2.1 Komu so delavnice namenjene?

Projekt je namenjen tako mladim kot starejšim - **mlade vabimo kot prostovoljce, v vlogi izvajalcev izobraževanj, starejše pa kot udeležence izobraževanj**, hkrati pa tudi kot prostovoljce, če so sami že veščji uporabe računalnika. Projekt je namenjen vsem, ki se želijo naučiti osnovne uporabe računalnika in se spoznati z internetom. Še posebej so vabljeni vsi starejši, ki še niso imeli možnosti, da bi se naučili uporabe računalnika, interneta in mobilne telefonije. Vabljeni so tudi vsi, ki so se z računalnikom že srečali, a bi osnovno znanje radi osvežili. K prostovoljstvu vabimo vse mlade in mlade po srcu, ki se želijo preizkusiti v vlogi učitelja in si prizadevajo za pridobitev novih izkušenj in narediti nekaj dobrega.

1.2.2 Kdaj in kje bo potekala glavna akcija?

Glavni teden e-opismenjevanja bo potekal **v tednu med 21. in 25. oktobrom 2013**. Izobraževanja bodo potekala od ponedeljka do petka, dvakrat dnevno v šolah, knjižnicah, fakultetah, domovih za starejše in na drugih lokacijah po vsej Sloveniji. Seznam vseh lokacij bo objavljen na spletni strani www.simbioza.eu. Dopoldanska izobraževanja bodo potekala med 9. in 11. uro, popoldanska pa med 16. in 18. uro.

1.2.3 Kako se prijavim?

Organizatorji želijo z letošnjim projektom nagovoriti vse, ki s Simbiozo ali računalnikom še niso imeli izkušenj, hkrati pa zajeti tudi udeležence preteklih let, ki bi želeli znanje osvežiti ali razširiti na kakšnem drugem modulu. **Prijave bodo mogoče od 8. julija 2013 dalje**, in sicer **prek spletnega mesta www.simbioza.eu**, preko **telefonske številke 040 940 888**, ali na vpisnih točkah, ki bodo zaživele po celotni Sloveniji.

2 O SIMBIOZI IN PROSTOVOLJSTVU

Na prvi pogled gre pri prostovoljstvu za altruistično dejanje, ki koristi zgolj tistemu, ki pomoč prejema. Pogled od blizu pa razkriva bogastvo pozitivnih koristi za tistega, ki prostovoljno delo opravlja. Izmenjava in pridobivanje izkušenj sta neprecenljiva. Stkejo se trajne vezi, ki lahko prinesejo različne priložnosti na področju kariere in v življenju nasploh. Prostovoljstvo omogoča praktično preizkušanje lastnih sposobnosti in (skritih) talentov. Lahko pa razkrije nove osebnostne lastnosti in vrline, za katere posameznik sploh ni vedel, da jih ima.

2.1 Koliko časa bo sodelovanje pri projektu vzelo prostovoljcem?

Sodelovanje pri projektu prostovoljcem ne bo vzelo veliko časa. Najprej se morajo odločiti, na katerih moduli želijo pomagati in kolikokrat bodo lahko to pomoč nudili (izberejo si lahko enega ali več modulov, lahko pa tudi vse) in se nanje prijavijo. Nato na spletni strani

www.simbioza.eu preberejo napotke in aktualne informacije. Vse do pričetka delavnic prijavljeni prostovoljci prek e-maila (oz. elektronske pošte) prejema tudi aktualne novice, navodila in druga gradiva, ki so jim pri delu v pomoč.

2.2 Kako se bodo mladi naučili poučevanja starejših?

Navodila za poučevanje starejših bodo mladi dobili na spletni strani www.simbioza.eu, kjer bodo naloženi tudi e-vodiči oz. »tutorials«, ki bodo podrobno opisovali vsak modul. Vsak modul je predstavljen v obliki zgodbe, da bodo lahko mladi starejšim vsebine predstavili na čim bolj razumljiv in domač način, podkrepljen s primeri iz vsakdanjega življenja. »Tutorials« so namenjeni seznanitvi mladih z vsebinami, ki jih bodo nato delili s starejšimi, ter seznanitvi o delu s starejšimi in načinu učenja.

3 KURIKULUM DELAVNIC

Kurikulum Simbioze temelji na petih ločenih, a vsebinsko povezanih in nadgrajujočih moduli. Moduli so sestavljeni iz osnov dela z računalnikom in računalniškimi okoljem, osnov dela z urejevalnikom besedil, nastavljanja in pošiljanja elektronske pošte, spoznavanja spletnih informacijsko-komunikacijskih rešitev, družbenih omrežij ter mobilne telefonije.

3.1 Katera znanja bodo udeleženci osvojili na delavnicah?

Kurikulum je sestavljen iz petih modulov, pri čimer se znanje na vsakem modulu nadgrajuje. Vsak modul bo potekal dve uri. Zavedamo, da starejše, neizkušene uporabnike računalnika v tako kratkem času težko naučimo kompleksnejših znanj, gotovo pa jim lahko pomagamo odpraviti začetniški strah in tako poskrbimo za prijetno nadaljevanje in pridobivanje novih izkušenj.

Ponedeljek, 21. 10. 2013 - Modul 1: Računalnik, moj prijatelj

Na prvem modulu bodo udeleženci izvedeli, kaj je računalnik in za kaj se uporablja. Spoznali bodo zunanje dele računalnika, se učili navigacije z miško in uporabe tipkovnice. Govora bo o zagonu računalnika, o namizju, datotekah in mapah. V programu Microsoft Word se bodo naučili napisati vabilo in osnovnega urejanja besedil. Znali bodo spremeniti barvo, velikost in tip pisave, uporabljali presledke. Tekst bodo znali tudi označiti, izrezati, kopirati in prilepiti. Nato bodo besedilo še shranili in se naučili ugasniti računalnik.

Torek, 22. 10. 2013 - Modul 2: Klik v svet

Na drugem modulu bodo udeleženci izvedeli, kaj je internet in za kaj vse se ga uporablja v vsakdanjem življenju. Izvedeli bodo, kako dostopamo do informacij, se naučili uporabljati iskalnik, spoznali pa se bodo tudi z brezplačnimi načini komunikacije na internetu. Naučili se bodo shranjevanja zaznamkov, da bodo lahko priljubljeno spletno stran lažje ponovno obiskali, ter še mnogih drugih stvari za vsakodnevno rabo.

Sreda, 23. 10. 2013 - Modul 3: Brez elektronske pošte ne gre

Na tretjem modulu bodo udeleženci izvedeli, na kakšen način elektronska pošta deluje, dotaknili se bodo tudi spletne etike, spletne varnosti in varnih povezav, opozorili jih bomo na pazljivost pri posredovanju osebnih podatkov. Nato bomo odprli svoj novi elektronski naslov,

napisali sporočilo, poslali in prejeli pošto, jo pregledali in odgovorili pošiljatelju, sporočilo pa bomo nato posredovali.

Četrtek, 24. 10. 2013 - Modul 4: Povežimo se!

Modul je namenjen spoznavanju družbenega omrežja Facebook. Udeleženci delavnic bodo spoznali, kaj je družbeno omrežje, kako se vanj prijavimo, kako ustvariti svoj profil, pisati na zid, "všečkati", poskrbeti za varnost, objaviti fotografije ipd.

Petek, 25. 10. 2013 - Modul 5: Svet mobilne telefonije*

Udeleženci se bodo naučili uporabljati mobilni telefon, pregledovati imenik, pregledovati prejeta SMS sporočila, jih pošiljati, uporabljati fotoaparata, pošiljati fotografijo preko MMS-a, uporabljati druga dodatna orodja (štoparica, snemalnik zvoka, računalno, igre ...) ipd. Modul bo letos nadgrajen tudi z spoznavanjem osnov digitalne fotografije.

*Na osmih lokacijah po Sloveniji se bodo namesto delavnice mobilne telefonije izvajale delavnice na tabličnih računalnikih.

4 TRAJNOSTNI NASTAVKI PROJEKTA SIMBIOZA

Po dveh letih, v katerih so organizatorji uspešno ponovili delavnice, je ideja dobila nov zagon in razprla svoja krila. Simbioza tako prerašča okvire računalniških delavnic in letos postaja trajnostni projekt. Organizatorji na ta način želijo starejšim zagotoviti možnost trajnejšega učenja osnov računalništva ter tudi nadaljevalni tečaj. Tako so bili letos osnovani novi, kontinuirani projekti, ki tako kot prvotne Simbioza delavnice temeljijo na vrednotah medgeneracijskega sodelovanja, solidarnosti in spodbujanja vseživljenjskega učenja.

4.1 Simbioza mojstri

Ob koncu julija se bodo začela izobraževanja za **Simbioza mojstre**. Gre za neprofitni projekt, ki bo v duhu socialnega podjetništva težje zaposljivim mladim omogočil izobraževanje in nato pridobivanje prvih delovnih izkušenj. Osnovni namen je, da **mladim brez izobrazbe in prvim iskalcem zaposlitve omogoči priložnost, da razvijejo svoje znanje**, ki starejšim ljudem pomaga pri osnovah računalniških znanj.

Ideja in vizija projekta je, da čim več mladim ponudi priložnost, da znanje računalništva prenesejo naprej in **starejšim ljudem pomagajo pri večji vključenosti v družbo ter pri pridobivanju dodatnega znanja na področju e-pismenosti**. Mojstri bodo s svojim delom začeli po koncu vseslovenske prostovoljske akcije po vseh večjih krajih po Sloveniji. Projekt Simbioza mojstri ne bo samo učenje uporabe računalnika pač pa tudi pomoč pri drugih opravilih, kot je nakup osnovne opreme, iskanje in pomoč pri izbiri ponudnika, učenje na domu in vzpostavitev sistema »second - use« uporabe računalnikov. Z izvajanjem projekta se bo s pomočjo medgeneracijskega sodelovanja **zvišala kakovost življenja dveh kritičnih družbenih skupin: na eni strani mladih brez izobrazbe oziroma zaposlitve in na drugi strani starejših ljudi**.

4.2 Medgeneracijski center

V jeseni bo v Ljubljani zaživel prvi **Medgeneracijski center**, ki bo nudil prostor stika med različnimi generacijami in čez celo leto omogočal intenziven prenos različnih znanj. Prvotna

ideja centra je bila usmerjena k **starejšim uporabnikom, ki bi jim zagotovili mesto, kamor lahko pridejo čez dan**, imajo na voljo računalnik in internetno povezavo ter mladega človeka, ki jim pomaga pri spoznavanju računalnika. A ker je znanja potrebno povezati preko medgeneracijskega sodelovanja in si jih izmenjevati tako v smeri mladi-starejši kot v smeri starejši-mladi, bodo **v medgeneracijski center vključeni tudi mladi**, ki so večji uporabe računalnika in sodobnih elektronskih poti, a imajo pri uporabi premalo znanja in previdnosti, da bi računalnik in internet lahko uporabljali varno. Medgeneracijski center bo tudi ponudil **mesto usposabljanja prostovoljcev za delo z mladimi in starejšimi**. Pri delu z otroci se bomo povezali z ustreznimi institucijami, predvsem glede priprave delavnic in pedagoškega dela.

Medgeneracijski center tako ne bo temeljil le na podlagi računalniških delavnic, pač pa bo zajel tudi veliko ostalih dejavnosti na področju vseživljenjskega učenja, medgeneracijskega sodelovanja, solidarnosti, prostovoljstva. Tako bi lahko na enem mestu resnično povezali vse generacije in vsaki od njih ponudili prostor za druženje, ustvarjanje in pridobivanje novih znanj.

4.3 Ambicije in ideje za 2014

Za prihodnost so ambicije usmerjene v tujino in v izobraževalni program Simbioza šol. Velik potencial za nadgradnjo projekta Simbioza nudi projekt **Simbioza šole**, v sklopu katerih bodo šole odprla svoja vrata in tako vsaj dvakrat letno izvedle deset urni tečaj uporabe računalnika po principu medgeneracijskega sodelovanja. Mladi in starejši se bodo v sklopu tečaja učili, izmenjevali izkušnje, se družili in spoznavali drug drugega. Gre za preplet medgeneracijskega sodelovanja, prostovoljstva, prenos izkušenj in znanja med generacijami in prenos samih medgeneracijskih odnosov v lokalno okolje. Ideji Simbioze se v naslednjem letu odpirajo vrata tudi **v tujini**.

5 Ambasadorji

V letošnji, rastoči skupini ambasadorjev projekta so:

- **Aleš Špetič**, glasnik digitalnih tehnologij
- **Davorin Pandel**, lokalni koordinator in predstavnik prostovoljcev
- **Irena Pavčič**, strokovnjakinja za marketing in odnose z javnostmi
- **Iva Kranjc**, igralka
- **Janez Hočevar Rifle**, igravec
- dr. **Manca Košir**, novinarka, sociologinja in filologinja
- **Milena Zupančič**, igralka
- **Nikola Sekulović**, glasbena skupina Dan D
- **Tanja Fajon**, evropska poslanka
- Zbor **Perpetuum Jazzile**, vokalna skupina
- dr. **Zdenka Čebašek Travnik**, prejšnja varuhinja človekovih pravic
- **Zora Filipčič**, predstavnica seniorjev

6 PODPORNICI IN PARTNERJI PROJEKTA

Projekt Simbioza so podprli številni partnerji, častni pokrovitelji, ambasadorji in drugi prijatelji ideje medgeneracijskega sodelovanja. Za podporo smo vsem iskreno hvaležni.

Pobudnik projekta:

Častni pokrovitelji

Borut Pahor, predsednik RS

Janko Veber, predsednik Državnega zbora RS

Alenka Bratušek, predsednica Vlade RS

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta RS

Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic RS

Generalni pokrovitelj:

Tehnološki partner:

Srebrna pokrovitelja:

Medijski partner:

